

SZÉKELY-UDVARHELY

AZ UDVARHELYMEGYEI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS KOSSUTH-PÁRT LAPJA

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

egész évre 10 K, Félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok, gazdasági egyleti tagok és községi elöljárók egész évre 8 K, tanítók, községi és körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják.

Telefon

Egy példány 10 fillér.

Telefon

FŐSZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

BETEGH PÁL

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DERÉKI ANTAL

FŐMUNKATÁRS:

FÜLEI SZÁNTÓ LAJOS

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Kossuth Lajos utca 31. szám, hova a kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők.

Apróhirdetések szavankint 4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért más hirdetések olcsó árszabás szerint. Nyílt-tér sora 1 K.

M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10,489. szám.

Fegyverünk: a koldusbot.

A „Székely-Udvarhely” számára

Írta: Dr. Nagy György orsz. képviselő.

A képviselőház karácsonyi szünete alatt a székelyek alkotmányjogi történetével foglalkoztam. Adatokat gyűjtöttem. Széles körű politikai időben szeretnék arról könyvet írni. Mert hajh! szégyen, hogy ezer esztendőnek utána egy száz embernek, Connertnek könyve tanítson minket Ez a tudással, de szeretet nélkül írt könyv.

Tanulgatás közben sokszor dobogott fel büszkeséggel szívem! Elődeinknek nemes erénye, hadban hősiessége, békében bölcsessége, viharban nyugalma gyönyörű, hódító példákban nyilvánult.

Becsülettel töltötte be a székelység történelmi hivatását s a bányának önfeláldozó szeretetével védte édes őcséjét, a magyar, napkelet felől jövő minden veszedelem ellen. Kardjának véres rozsdáját a történelem rózsáivá változtatta: a dicsőség rózsáivá!

És ez a ragyogó multu, gazdag érdemű faj, a székelység ma hideg árnyékú, nehéz levegőjű, robotos jelennek rabszolgája! Az újabb történelmi időknek, a szabadelvű rendszernek államférfiai nem ismerték fel fajunk nagyra hivatottságát s az ország keleti kapujának hűséges őreit az anyagi gondok, a kor követelő igényei, az élet mindegyre súlyosodó nehézségei ellen őrizet nélkül hagy-

ták. Az öröknek nehéz, nagy hivatásuk teljesítésében egyetlen fegyverük a koldusbot maradt. S mi sem jellemzi méltóbban fajunk tiszta hazaszeretét, mint az, hogy elhagyva, elfeledve, gondok közé temetve is hiven végezte kötelességét, nem átkozta a hatalom mostoha kezét, hanem elfojtott jajjal, felsíró panasszal, de erős hittel, és tiszta öntudattal állotta meg helyét, töltötte be hivatását.

A szabadelvű kormányzásnak a székelyek iránt való bűnös közönyét törvények örökítették meg. A birtokrendezési törvények, az erdőtörvény örök időkre hirdetni fogják egész koroknak irántunk való rut halátlanságát.

Elég volt az éjszakából! Elég volt a rabságból! *Virradjon, mert virradni kell!*

A törvényhozásnak forduljon figyelme a Székelyföldre. A mostani kormányban sok a nemes szándék, a jóindulat. De helyzetünket, viszonyainkat közvetlenül nem ismerik s így utmutatásra van szükségük *Ez a kötelesség a székelyföldi országgyűlési képviselőkre hárul!* Ezt a kötelességet szeretettel, buzgósággal, munkakedvvel kell, hogy betöltsék. Kicsinyeskedéssel, egymás leszólásával nem lehet célt érni. Dolgozni kell! A munkában versenyezni! Álljunk össze, tömörüljünk s együttes erővel oldjuk meg a székely kérdést.

Legyen székely párt! Nem el-

választó, széthúzó értelemben használom a „párt” kifejezést. Politikailag mind egy eszmének, a függetlenségi és 48-as eszmének vagyunk hívei. Maradjunk is azok. A függetlenségi zászlót soha el ne hagyjuk. De állapítsuk meg a Székelyföld gazdasági, ipari, kereskedelmi politikájának programját Egyezzzünk meg a teendők felett. *Indítsunk a székelység jogos kívánságainak megvalósításáért parlamenti akciót.* Támogassuk ebben egymást. Hadd vehessenek példát mások tőlünk az összetartásban, az önzetlenségben, a munkaszereteten. Hadd legyen a kormányzásnak intenzívebb az érdeklődése a székely ügyek iránt. Az erők egyesítésétől várom küzdelmünk diadalát.

Szívesen vállalkozom ebben a munkában a közkatona szerepére. Magamnak soha nem kívántam semmit. Minden kívánság sértené az én legjobbat, legnevesebbet, egyetlen pártfogómat: *büszke szegénységemet!* Hiuság nem bánt. Senkit magamnál kisebb urnak nem tartok. De nagyobbakat sem. A gögnél csak a hízlegést tartom utálatosabbnak. Nem is igaz székely az, ki gögös vagy hízlegő. Az ilyen, valami itten kóborolt idegen nációnak íthagyott fegyverje. Nyalással és rugással nem lehet teremteni. Ahhoz szeretet, munkakedv, dolgozó kéz kell. Mi teremteni akarunk. Megteremteni a Székelyföld szebb jövőjét.

Rövid az idő. A képviselőháznak ez a ciklusa még egy évig ha tart. Ezt az időt fel kell használnunk Minden óra drága. Minden percnél megvan a teendője. Választóinknak tett ígéretünk, férfitársaink, elvállalt kötelezettségünk egyaránt munkát parancsol nekünk. Tehát: munkára fel!

A függetlenségi párt szervezése.

A szervező bizottság felszólítása következtében vasárnap délután 3 órakor zsúfolásig megtöltötték az érdeklődők a „Budapest szálloda” nagytermét. A társadalom minden rétege és árnyalata képviselve volt Ugron Akos főispánnal az élén és dacára annak, hogy a közhalmi vásár sok iparost elvont, a polgárság mégis impozáns számban vett részt a függetlenségi és 48-as párt alakuló, nagy szervező gyűlésén.

Kevéssel 3 óra után Soó Gáspár nyitotta meg az ülést, röviden, de igen szép beszédben vázolta a célt, melyért a szervező bizottság a gyűlést egybehívni szükségesnek tartotta és meleg szavakban adott kifejezést azon örömeinek, hogy a felhívásra ilyen nagy számban jelent meg az érdeklődő közönség, a mit annak tulajdonít, hogy a függetlenség eszméje polgárságunk rétegeiben mélyen gyökeret vert. Kéri az értekezletet, hogy ez alkalomra elnököt és jegyzőt válasszon. Közfelkiáltással, lelkesedéssel elnököt: Soó Gáspár, jegyzőt: Dr. Vass Lajos választott meg.

Dr. Valentik Ferenc vette át azután a szót és nagyszabásu majdnem egy órai beszédeben mindenképp vázolta a függetlenségi 48-as párt mai nehéz helyzetét a koalícióban

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRCÁJA.

A „Firtos” regéje.

A „Székely-Udvarhely” eredeti tárcája.

Írta: KELEMENNÉ ZATHURECZKY BERTA.
(Folytatás és vége.)

A fiatal suhancból szép, erőteljes ember lett. De dacára a nagy fénynek, tündér szerelmének, a fiatal legény visszavágyott az ő szerény kis falujába. Haza az édes anyjához, a testvéreihez.

— Hogy megnőhettek azóta! — töprenkedik magában.

— Mi bajod egyetlen szerelmem? — kérdi tőle a tündér. Mondd, miért oly sápadt az orcád? ki bántott? Jaj annak, aki téged bántani mer! De jaj neked is, ha valaha hűtlen lennél hozzám! Én jó vagyok, mint a napsugár; olyan ártatlan, olyan szelíd, de ha téged, te lelkem-lelke, bántanak, vad, kegyetlen orkán lesz belőlem és kisöpröm még a föld hegyzakadékaiból, omladékos árnyaiból is, a te ellenségeidet.

— Nem bánta engem senki édes

mézem — mondá a legény — hanem valami úgy húz fel a földszinére. Ugy szeretném látni az édes anyámat, az édes apámat, a falumat, a templomot, felhőkig érő tornyával. Ugy szeretnék ottan még egyszer imádkozni...

— Jól van lelkem-lelke, elmehetsz... de azt mondom: meg ne csalj!... Egy esztendő múlva vissza jössz, különben szörnyű boszút állok rajtad: megvakítalak!...

A legény fogadást tett, nagy és szent fogadást; ígért tücsköt-bogarat, csakhogy hazamehessen.

Kincsekkel megterhelve érkezett haza a falujába.

A szülői, testvérei úgy örültek neki, mint a fényes napsugárnak egy zord, viharos éj után...

Öreg anyja sirva borul a nyakába:

— Jaj édes lelköm hogy megnővél, hogy megembörösödel!

A falu szája — öreg asszony képében — éppen ott volt a találkozásnál. Azonnal föllármázta a többi komámasszonyokat.

— Né hallá-e kied? Megkerült az Andrásbáék Ferkója!

— Halljunk csudát!

— Most látám a két látó szememvel.

Fél óra alatt összegyűlt a falu apraja-nagyja... Eljött a szomszédok Anikója is.

Gyerekkorukban Ferkóval mindig együtt hemperegtek, játszadoztak a porban. Most, hogy felnőtt, gyönyörű hajdon virágszál lett belőle.

Ferkó a hogy meglátta, elfeledett tündért, ígéretet, mindent, de mindent, csak az Anikó fekete szeméit, nevető piros száját nézte. Addig, addig nézte, míg beleveszett a lelke egészen.

A Ferkó szülői a sok kincsből jószágot vettek és boldogan, gondtalanul éltek.

Boldogságban teltek-multak a hetek, a hónapok. Egy napon Ferkónak eszébe jutott a tündérnek tett fogadása és készülődni kezdett vissza a tündérbirodalomba.

— Ne menj el édes fiam! — rimázkodott az anyja — ki tudja

meddig élök; ne hagyj itt, késő vénségemre... egyedül...

Anikó semmit sem szólt, csak oda borult a Ferkó széles mellére és ott sirt, zokogott, mintha a szive akarna megszakadni szegénynek.

A legényt meghatotta e néma kétségbeesés és otthon maradt.

Elérkezett a menyegző napja. A násznép előtt párosan fehér köpenyes lovasok mentek. Ezt követte két hat-hat ökör által vont szekér. Ezek közül az egyik a menyasszony perefenumát vitték. Föl volt rakva a sok tulipános láda, butor, színes fejtővel cifrán kivarrt ágynemű stb. A másik szekérra ül majd a menyasszony a nagy és kisnyoszolyókkal. A saroglyában már ott guggolnak és muzsikálnak a jól beborozott cigányok.

A menyasszonyt vivő hófehér ökrök szarvai föl voltak cifrázva színes kendőkkel, virágokkal, zöld fenyőágakkal. A jármók gyönyörűen kifaragva, vörös és zöld festékekkel kicifrázva. A metsző művészet remekei. A vőlegény maga készítette.

és meggyőző argumentumokkal cáfolta meg azt a gyakran felmerülő vádat, hogy a függetlenségi párt elveiből bármit is feladott volna; mert bár a kenyszerhelyzetből kifolyólag a kiegyezés kérdésében sokat kellett meggyőződése ellenére feláldozni, ezt már azon reményében tette, hogy a rendelkezésre álló 10 évi időközött jövő programjának kiépítésére, a magyar nemzet függetlenségének megalapozására használja fel. Ennek képesen az ő fényes dialektikájával, meggyőző erejű igazságával világosan kifejtette a függetlenségi párt programját, mely az önálló vámtérületet, az önálló magyar bankot, az önálló magyar hadsereget, magyar udvartartást és az általános választói jog kiterjesztését tartalmazza, míg végső célul a magyar nemzetnek a personal unio alapján való teljes függetlenségét tűzte ki. Dr. Valencsik Ferenc ez alkalommal minden felesleges frázis elkerülésével, olyan hatalmas meggyőző erőt és olyan nagy tudást fejtett ki beszédében, hogy bátran állíthatjuk hazai szónokaink legjobbjai sorába. A nagyhatású beszédet óriási tapsal és eljénzéssel fogadták.

Utána Dr. Paál Ernő ismerteti és fejtegeti a szervezkedés célját és szükségességét és rajongó hazaszeretettől áthatott beszédét szintén frenetikus tapsok mellett fejezte be.

Több szónok nem lévén feljegyezve Soó Gáspár elnök felteszi a kérdést: hogy az értekezlet kimondja-e az udvarhelyi függetlenség 48-as part alakulásának szükségét?

Az értekezlet nagy lelkesedéssel kimondja a párt megalakulását.

A szervező bizottság előterjeszti és ajánlatba hozza a következőket: Elnök Ugron Ákos főispán; ügyvezető elnökök Embery Árpád és Vajda Ferenc; alelnökök Tamás Albert, Kassai F. Gyula, Daróczy Miklós és Solymosy Endre. Titkár Dr. Vass Lajos; jegyző Dr. Kovács Jenő, Dr. Váró Géza; pénztáros Csillag József; választmányi tagok: Gotthárd János, Bálint György, Papp Zakor József, Persián János, Barcsay Károly, Soó Gáspár, Szakács Gyula, Kassai F. Gyula, Benkő József, Szabó Antal, Szeles Dénes, Orbán Gergely, Orbán Dénes, Betegh Pál, Deréki Antal, Tassaly József, Tassaly Lajos, Gáspár Balázs, Kálnoki Ferenc, Szakács Gyula, Gyertyánffy Gábor, Kovács Dénes, Benedek Géza, Riemer K. Gusztáv, Kovács János, Biró Ferenc, Biró István, Péter József, Péter Lajos, Kassai F. Ákos, Szabó József, Keszler János, Kassai F. József, Fekete Béni, Vladár Ferenc, Szabó István, Fekete József, Ferenczy István, Kiss András, Fe-

A násznép a mennyasszonyi házhoz igyekezett. Utközben folyton szólt a zene. Talpon volt az egész falu népe.

Jókedvűen rikoltoztak; durrogtak a pisztolyok.

A szálláskérés megtörtént. A leányosház szószólója felelt.

A mennyasszonyt ősi szokás szerint elrejtették és az előmutatásnál egy öreg asszonyt állítottak helyébe — mezdván.

— Itten vagyon akiért kigyelmelek jövének.

— Becsüljük ökemét, de akár elől, akár hátul vizsgáljuk, nem nekünk való — feleli a násznagy.

Fehér virágokból font koszorúval a fején előkerül végre a mennyasszony.

— Ez a miénk! — kiáltják a kérők.

A vőlegény kézen fogja az ő szépséges mennyasszonyát és fölsegíti a szekerre.

Ujból megindul a menet. Midőn a templom felé vezető ut felénél

renczy Károly, Simó János szombatfalvi, Győrffy Ferenc, Zárug Antal, Dr. Nagy Sámuel, Hein Pál, Fábrián József, id. Deésy Antal, Papp János, Fischer Ferenc, Szorger Ferenc, ifj. Szemerjay Károly, Tóth Márton, Balázs Károly, Mátéffy Domokos, Albert Péter, Dávid Gergely, Kovács Domokos, Deésy István, Tamás Lajos, Tamás Balázs, Bodroghy István, Csépi Ignác, Herczeg Albert, Izsák Lajos, Darvai Daniel, Verestói Daniel, Kertész Albert, Blájer Balázs, Lőrinczi Béla, Dr. Pál Ernő, Sterba Ödön, Szentpétery Gergely, Simó Mátyás, Dr. Szöllösi Ödön, Kassai F. Dénes, Ferencz János, Flórián Kristóf, Ferencz Gyula, Dr. Valencsik Ferenc, Paschek Viktor, Vári Albert, Dr. Horváth Károly, Lanyi Imre, Dr. Jodál Gábor, Szakács József, Soó Dénes, Daróczy Endre, Dr. Mezei Ödön, Dr. Imreh Domokos, Papp Gergely, Sükösd Miklós, Tuoyogi Cs. Ferenc

Az értekezlet a bizottság jelöléseit egyhangulag elfogadta, mire Soó Gáspár küldetését eljénzések között befejezettnek nyilvánította és Embery Árpád elnöknek adta át a tisztelet, a ki mindenekelőtt köszönetet mondott a bizalomért és indítványozta, hogy az alapszabályok kidolgozására bizottságul küldessék ki: Dr. Paál Ernő, Dr. Vass Lajos, Dr. Valencsik Ferenc és Dr. Kovácsy Albert; elfogadatot.

Utána Embery Árpád hangsúlyozza annak szükségességét, hogy a párt a megye kerületeiben is szerveztesse és hogy a jövőben a képviselők ne a messze idegenből, hanem a megye érdemes embereiből választassanak, a kik a székely érdekeket jobban is megértik. Kijelenti, hogy a kik nem érzik magukat szilárd függetlenségi párt megválasztott tisztikar vagy választmányi közül, azok öszinte becsületességgel jelentsék ezt be az elnökségnek, és kéri azokat, a kik talán véletlenségből kimaradtak és belépni szándékoznak, ezt is jelentsék be, a mit köszönettel fogadjunk. Majd meleg szavakban indítványozta, hogy a párt vezéréhez: Kossuth Ferenchez, a gyűlésből üdvözlő távirat küldessék a következő tartalommal:

Kossuth Ferenc pártelnök urnak
Budapest.

Székelyudvarhely város független gondolkodású és érzésű polgárai nevében, mai napon tartott pártbizottsági gyűlésünk alkalmából lelkes örömmel üdvözlöljük Nagyméltóságodat és elveinkhez való hagyományos ragaszkodásunk kijelentése mellett, bölcs mérséklettel irányított állampolitikája további sikereihez, Istentől tartós egészséget kívánunk. Embery Árpád

voltak, — hagyományos szokás szerint — megállott a násznép. A jókedvű férfiak megtámadták a mennyasszony szekerét.

— Adjátok, vagy váltsátok meg magatokat! — kiabálnak vidáman, — met ha nem feldőlünk a szekeret!

Alig mondják ki e szót, — mintha csak varázsigé lett volna, irtózatossá csattogás, villámlás támad. A nap elsötétedik. Egy óriási szélroham neki megy a mennyasszony szekerének és nagy robajjal feldönti mindentől...

A szép mennyasszony estében egy kőbe vágja a fejét és rögtön meghal.

Az orkán erre eszeveszett sebességgel kavarta föl a port és neki vágta a vőlegény szeméinek, aki azonnal megvakult tőle...

Ekkor az örületés csattogást, a rémület és félelem okozta kiabálást, sikoltozást, jajgatást tulharsogja egy hatalmas szózat:

Férfi tesz fogadást,
Eb, ha meg nem állja!

ügyvezető elnök; Dr. Vass Lajos titkár

a mit nagy lelkesedéssel elfogadtak. Befejezésül Deréki Antal, lapunk felelős szerkesztője, rövid szavakban összegezte a gyűlés szép eredményét, és közvetlen, megleghangú beszédben köszönte meg a bele helyezett bizalmat, kijelentvén, hogy ezután is a függetlenségi eszmék és a székely érdekek önzetlen, igaz harcosa marad; mely kijelentését lelkes tapsokkal jutalmazták. Az emelkedett hangulatban lefolyt gyűlés, az elnökök éltetésével délután 5 órakor végződött.

KÜLÖNFÉLÉK.

Előfizetési felhívás.

Lapunk e hó elején lépett a XIV. évfolyamába.

Egy vidéki lap életében ez oly tekintélyes évszám, mely azt igazolja, hogy az olvasó közönség egy irányval, mint tartalmával meg van elégedve, mert különben nem tartelné meg állandóan nagyrabecsült bizalmával és támogatásával; nekünk pedig elsődendő feladatunk, olvasóink iránt tartozó szent kötelességünk, hogy lapunkat a multhoz és jelenhez méltón, a jövőben is azon a színvonalon tartssuk, mely mindennek felett az összes székelység, de legelsőb városunk és megyénk érdekeit szolgálja minden ügyében, minden vonatkozásában.

E cél elérésére a munkatársaknak olyan illusztris, lelkes csoportja támogat bennünket, melyre büszkeséggel hivatkozhatunk; a mely biztositéka annak, hogy eddig követett független politikai irányunkhoz, az eseményeknek, — az igazságnak és, tárgyilagosságnak megfelelő — hü tolmácsolásához ezentúl is hívek maradjunk.

A politikai és társadalmi kérdések kivül, lapunk egy gazdasági, mint ipari és kereskedelmi ügyek mozzanatait, saját székely szempontunkból, kiváló figyelmébe részesíti; megyénk és városunk tanügyét, valamint közigazgatásunk menetét is mindig meleg érdeklődésével kíséri, és így a társadalom minden osztályát egyenlő buzgósággal szolgálva, minden elfogulatlan hazafi támogatására és partfogására méltón részleg.

Kérjük tehát úgy régi, mint új előfizetőinket, kegyeskedjenek bennünket kitűzött nagy és nehéz hivatásunkban, megtisztelő bizalmukban részesíteni és lapunkat előfizetésükkel, a közvéleménnyel szemben vállalt törekvéseiben megszilárdítani.

Az előfizetési árak, a megváltozott drága viszonyok dacára, a régiek maradnak és lapunk homlokzatán találhatók. Kiváló tisztelettel:

A szerkesztőség és kiadókivatal.

— Hihetetlen hírek.

Mondják, hogy a függetlenségi párt szervező gyűlésén egy darabont maradék se volt jelen;

mondják, hogy a korcsolyázók nagy öröme vízzé vált a jégen;

mondják, hogy a hosszú farsang alatt minden leány főkötő alá jut;

mondják, hogy a pénz értéke olesóbb lett; de bennünket ez nem érdekel, mert „pénzünk — az nincsen nekünk;

mondják, hogy vendéglőinkben néha még magyar szót is lehet hallani;

mondják, hogy a „Vár-utca“-ban a multkor véletlenül egy égő utcai lámpást is láttak;

mondják, hogy a város által tervezett három közút — befa-gyott;

mondják, hogy nálunk egy „alsós-elleni“ egylet van alakulóban.

E hírek valódiságáért nem

vállal felelősséget a szerkesztőség.

— **Udvarhelyvármegye Gazdasági Egyesülete** e hó 13-ikán tartotta ez évben első választmányi ülést a vármegyeháza kistermében. Ugron Ákos elnök a megjelenésben akadályozva lévén, az elnöki teendőket Dr. Damokos Andor végzi, a ki a megjelenteket üdvözlölvén, első sorban meleg szavakban méltatja az elhunyt Pálffy Dénes tiszteletbeli elnök nagy érdemeit és indítványozza, hogy az egyesület jegyzőkönyvileg örökítse meg emléket és özvegyéhez részvétiratot intézzon, — mit egyhangulag el is fogadtak. Elnök azon bejelentése, hogy az elhunyt Pálffy Dénes v. tag helyébe, az első póttagul megválasztott Pap Z. Józsefet hívta be, tudomásul vétetett Titkár előterjeszti, hogy a február 29-én tartandó állatkiallítás díjaira a földmívelési minisztériumtól 2000, az E. G. E. től 200 K. az O. M. G. től 100 K. segélyt folyamodott az Elnökség, egyszersmint felhívja a választmányt a bizottságok megválasztására és a kiállítás feltételek megállapítására. A kiállítás díjak egyelőre az előző évek arányában állapítottak meg, de ha az egyesület nagyobb segélyhez jutna, a díjak utólag növekedhetnek. Rendező bizottsági tagokul megválasztottak: Ugron Ákos elnöke mellett Ugron Zoltán és Gálffy Kálmán alelnökök, Bartha Gábor, Jakabházi Zsigmond, Lőrinczi István, Jeddy Tamás, Gagy László, Biró Domokos, Czirmer Béla és Vitányi Miklós.

Bíráló bizottsági tagokul, Gyárfás Endre alelnök, Daniel Lajos, Balázs Sándor, Jeddy Tamás, Zonda József; egy hely fenntartatik az O. M. G. E. kiküldöttje részére.

B.) Kistenyeszők bikáihöz: Elnök Ugron Gáspár; tagok: Máthé Pál, Vitányi Miklós, Gagy Lajos, Soó István, Ferenc József az E. G. E. kiküldöttje.

C.) Borjas tehének bírálatára: Elnök Kassai Ákos; tagok: Dénes Samu, Sándor Gergely, Ravasz Miklós, ifj. Balázs István, Szabó Gábor.

D.) 3 és 2 éves üszők bírálatára: Elnök: Szabó István; tagok Perényi Jenő ifj. Simó János, Toth Károly, Cirmes Bálint, Szentábrahámi László Gergely. A bizottságok felhatalmaztattak, hogy kiegészíthessék magukat, ha valamely tag meg nem jelenne. A kiállítható illetve díjazható állatok megjelölése később közhírré tétetik a feltételekkel együtt.

Előterjesztetett Székelykeresztúr új vámdíjszabályzata, mely véleményezés végett kiadott Gotthárd János, Ugron Gáspár, Zonda József és Hlatky Miklósok által álló bizottságnak.

Székelymuzsna község kérésére nyugati fajta községi bika beszerezhetése az engedély megadatott.

Dorner Béla gazd. intéző átteszi a székelyszállási és palfalvi községi gazdakörök tagsági kötelezvényeit az illető gazdakörök a tagok sorába felvették.

A földmívelésügyi minisztérium Székelyszentmiklós községet 4600 koronával segíti a községi vízellátás költségeire, örvendetes tudomásul vétetett A vármegye főispánja véleményezés végett átteszi a gazdasági cseléd és munkás jutalomdíjakra pályázók folyamodványát. Első helyre ajánlatot mint gazdasági cseléd Bálint Lajos, másodikra Papp Ignác; az első 51 a második 52 év óta szolgál egy-egy birtokosnál A gazdasági munkás díjra ajánlatik Tarcsafalvi József, ki 26 év óta szolgál.

Az államvasutak rendelete a kedvezményes takarmány szállításra, a kereskedelmi miniszter leirata az adómentes benzín beszerzési árának máj. 5 ig 20 K-ban való megállapítása, az érdekeltekkel közöltetik.

Csiki Sándor bejelenti kilépését; ciklusa lejárván tudomásul vétetett. Péter István és Péter Sándor 3 hónapi fizetési halasztás iránti kérvénye április 1-ig való határidővel teljesített Mire elnök az ülést berekeszti.

— **Ádám**

megyeháza

ravatalra,

volt felállítva

latára elhunyt

gyénk között

zöje. Ugyan

még ezelőtt

gyobb lelki

vatását, ug

szeretet jel

val ékesítet

hogy mily

és becsülé

sem bizony

nagy és dis

möt! sorok

koporsója l

nap, pontb

kezett a ra

lelkész, a k

megható s

elhunyt é

esik Ferenc

mekben és

bucsuzót a

ben. Azutá

kocsira hel

zeneszó m

vők kísért

sorompóig,

másik koc

Bözöd felé

és fél óra

szertartást

részvéte m

álmait, a k

jainak éde

sírjának k

vánsága s

Áldott leg

— **Lap**

mát a meg

folytán, ki

szétkapko

nyokkal r

jük m. t.

birják és

jenek kia

deni, ame

lás köszö

— **Kin**

pénzügyi

székelyke

gyakornol

székelyud

talan gya

— **Pál**

törvényt

rői állás

lyázat hi

— **Erd**

kön, jan

17-én Ma

Korond,

rosilye,

Magyarzs

daréce;

udvarhely

lona; 2

Bánffyhu

Gyalakut

Szászker

Bátos, E

— **A**

sárnap a

csarnoká

tében fo

kitünően

gasló po

ugy eszi

egyaránt

volt „A

Bágy Ma

hegedűje

harmonia

szavaval

részessül

— **Ádám Albert temetése.** A vármegyeháza dísztermében, gyászos ravatalra, délszaki növények közé volt felállítva a mindnyájunk sajnálatára elhunyt Ádám Albert, vármegyénk köztisztviselőjének főjegyzője. Ugyanazon emelvényen, melyen még ezelőtt néhány héttel, a legnagyobb lelkiismerettel teljesítette hivatalát, ugyanott pihent most ő, a szeretet jeleivel, számtalan köszorúval ékesített néma koporsójában és hogy mily nagy volt ez a tisztelettel és becsüléssel párosult szeretet, mi sem bizonyítja jobban, mint az a nagy és díszes közönség, mely tömör sorokban végtisztességgel a koporsója körül csoportosult. Vasárnap, pontban 11 órakor délelőtt érkezett a ravatalhoz Vári Albert unit lelkész, a ki fényes gyászbeszédben megható szónoklatban méltatta az elhunyt érdemeit. Utána Dr. Valencsik Ferenc tartott bár rövid, de eszmékben és gondolatokban gazdag bucsuzót a vármegyei tisztikar nevében. Azután az új négylovas gyászkocsira helyezték a koporsót, melyet zeneszó mellett beláthatatlan résztvevők kísérték ki a Kossuth-utcai vámsorompóig. Itt egy másik koporsóba másik kocsira tették át és vitték Bözöd felé, a hol hétfőn délelőtt 11 és fél órakor végezték az utolsó szertartást az egész község őszinte részvételével. Ott pihenni már örök álmait, a hol első gyermeki ábrándjainak édes álmait szötte, édes atyja sírjának közelében, hová utolsó kívánsága szerint nyugodni vágyott. Áldott legyen közönségünk emléke!

— **Lapunk ezévi harmadik számát** a megnyilvánult nagy érdeklődés folytán, kiadóhivatalunkból ugyiszólva szétkapkodták és így abból példányokkal nem rendelkezünk. Felkérjük m. t. olvasóinkat, akik e számot bíráják és nélkülözhetik, kegyeskedjenek kiadóhivatalunkhoz visszaküldeni, amelyért előre is fogadják hála köszönetünket.

— **Kinevezés.** A székelyudvarhelyi pénzügyigazgatóság Mihály Lajost a székelykereszturi adóhivatalhoz díjaz gyakoronkká és Dénes Mihályt a székelyudvarhelyi adóhivatalhoz díjaztalán gyakoronkká nevezte ki.

— **Pályázat.** A székelyudvarhelyi törvényszéknél üresedésbe jutott bírói állásra, két heti határidővel pályázat hirdettetett.

— **Erdélyrészi vásárok.** Csütörtökön, január 16-án Szilágynagyfalu; 17-én Marosvásárhely; 18-án Keresd, Korond, Mezőörményes; 19-én Marosilye, Magyarlápós; 20-án Buza, Magyarzsombor, Nagysármás, Vajdarács; 21-én Krasznó; 22-én Sajóudvarhely, Székelykál; 23-án Kendi Iona; 24-én Mezőméhes; 25-én Bánffyhad, Bereck, Csikozmás, Gyalakuta, Nagyenyed, Rozsnyó, Szászkeresztur, Szentbenedek; 27-én Batos, Erzsébetváros, Kürpöd.

— **A protestáns estély,** mely vasárnap az ev. ref. kollegium tornacsarnokában nagy közönség jelenlétében folyt le, művészi részében is kitűnően sikerült; az estély kimagasló pontja Vajda Ferenc esperes úgy eszmékben, mint tendenciájában egyaránt nemes, tartalmas felolvasása volt „A jótékonyág gyakorlásáról”. Bagó Mariska szavallata, Molnár Géza hegedűjátéka, melyet Doros György harmoniumon kísért és Nemes Imre szavallata is méltó elismerésben részesültek.

— **Halálozás.** Özvegy Demeter Ákosné, született Demeter Anna, felsősófalvi ev. ref. tanítóné e hó 10-én délelőtt 9 órakor, életének 58 ik évében hosszas betegség után elhunyt; temetése e hó 12-én d. u. 2 órakor volt. Marosvásárhelyen nagy számu gyászoló családja és nagy közönség részvételével. Béke és áldás emlékére.

— **Városunk képviselőtestülete,** ma csütörtökön délután 3 órakor rendkívüli közgyűlést tart a város tanácskozó termében, melynek egyetlen tárgya: A városi rendőrkapitány hivatalos esküjének bevétele.

— **A polgári önképző és segélyező egyesületnek** kedden este tartott fillérestélyén a kitűnő műsor dacára csak igen kis számu közönség jelent meg a mit részben annak tulajdonitunk, mert a közönség már a vasárnap, táncdal egybekötött műkedvelői előadásra készült. Szemlér Ferenc főgimnáziumi tanár kitűnő szabad előadása a „Hamis jelszavakról”, melyet az előadó gazdag humorával fűszerezett rendkívüli tetszésben részesült. Utána Manchen Margit énekelt népdalokat, melyeket közkívánatra meg kellett ismételnie; majd Paroczay Mátyas adott elő egy monologot ügyesen, melyen ő is kacagott, a közönség is, de még a sugó is kacagott. Végül Gaskó Béla tartott igen érdekes előadást a legújabb fizikai találmányokról, különösen a gramofonról, minek befejezésül a tulajdonát képező gyönyörű hangszereket bemutatott néhány számot, melyek közül különösen tetszettek a Blaháné, Fráter Loránd és Takács Mihály dalai. A legközelebbi fillérestély kedden e hó 28-án lesz.

— **A Munkások Rokokant és Nyugdíj egyesület** javára rendezett műkedvelői előadás leszámolásából Kádár Miklós 2 K 10 fillér felülfizetése tévedésből kimaradt és ezután fejezi ki érte köszönetét a rendezőség.

— **A kereskedők és kereskedő ifjak** „Otthona” f. é. február hó 8-án szombaton, nagyszabásu zártkörű álarcos bált rendez a „Budapest” szálloda nagytermében, melynek tréfas műsorát majd később fogjuk közölni.

— **Műkedvelői előadás.** Mint már lapunk múlt számában jeleztük, a „Napralforgó” című énekes népszimfonia sikerült előadását, ugyanazon szereplőkkel, közkívánatra, vasárnap e hó 19-én, még pedig mérsékelt helyárrakkal, meg fogják ismételni. Az előadás után ezalkalommal is táncvigalom lesz, mely reméljük éppen olyan jó kedélyben, fesztelesen folyik le, mint megelőzőleg. Egyben felemlítjük azt is, hogy a minden ízében sikerült kitűnő népszimfoniát az itteni előadás után szerzőtől a fővárosi egyesült iparos egyesület is elkérte, a hol az előadása farsang utolsó napjaiban tartatik meg.

— **A székelyudvarhelyi rel. kollegium ifjusága** ez évi február hó 1-én a „Budapest” szállodában olvasóköré javára „Diák-bált” rendez. Kezdeté este 8 órakor; belépő díj: személyjegy 2 K, család jegy 3 személyig 5 K, páholyjegy 1 K. Felülfizetések a jótékony célra köszönettel fogadtatnak.

— **Székelykeresztur** „Székelykereszturi Paedagogiai Kör” címen egyesületet alakítottak, melynek tag-

jai lesznek: a gimnázium, tanítóképezdei és polgári leányiskolai tanárok s az elemi iskolák tanszemélyzete; célja általános paedagogiai elvek megvitatása és népszerű, ismeretterjesztő előadások, melyek f. é. jan. havában kezdődnek. A nemes törekvésű egyeslet működéséhez jó sikert kívánunk.

— **A népszedő.** Az énlakiak és a martonosiak büszkék magukra, mert az 1906. év nyarán hozzájuk ellátogatott volt az a bizonyos uraság, a ki eddig „rongyszedő” vagy „tojászedő” volt, most meg „népszedő” lett, a hogy a székelyek a kivándorlásra csábító vigéceket elneveztek. Benézett Martonosban az első házhoz, de a ház gazdája úgy kifizette aprópénzzel, hogy több házhoz be se merete tenni a lábát. Énlakán már tudták, hogy az operencián tul milyen rosza fordult a világ sora, mert az onnan visszatért két kivándorló híret hozta. A „népszedő” még próbált egy-két helyen szerencsét, de mihelyt az asszonyok észrevették, hogy mi járban van, összeszaladtak és olyan lármát csaptak, úgy megszalasztották, hogy alig tudta megkapni a falu végét.

— **A kereskedelmi miniszter** az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891. évi XIII. törvény-cikk 3. szakaszában foglalt fölhatalmazás alapján megengedte, hogy Székelyudvarhely és Székelykeresztur állomásokon a kirakott áruknak a pályaudvarokról való elfuvarozása, illetve az elfuvarozással járó munkalaok további intézkedésig vasárnapon is az egész napon át, minden korlátozás nélkül végezhetők legyenek.

— **Öngyilkosság.** Simonky Mózes körispataki lakos, a ki Papp József nél állott szolgálatban, e hó 5-én hazament atyja házához Simonky Jánoshoz, hogy otthon tiszta ruhát váltson és azután templomba menjen; azonban, mintha később mást gondolt volna, nem ment el a templomba, hanem szülői házában meg-

ebédelt, azután egész jókedvvel azt mondta, hogy visszamegy a gazdájához. El is távozott, de csak látszólag, mert szülői legnagyobb meglepetésére délután 1 órakor a legényt a saját csűrjükben egy kötélrel felakasztva, élettelenül találták. Hogy a mindig vig kedélyű, serény munkáju legényt mi kergette az öngyilkosságba, azt senki se sejtette.

— **Leesett a fáról.** Kántor Mihály 65 éves, magyarzeakodi lakos folyó hó 7-én a „Mákföld” nevű határreszen egy kőrtefára hágott, hogy annak száraz galyait levágja; munka közben a fáról oly szerencsétlenül esett le, hogy a fagyos talajon a fejét és oldalbordáit összezúzta; a szerencsétlen öreg ember szénvedett sérüléseibe belehalt.

— **A jövő körzője!** Szenásy Béla magyar gyártmányu új szabadalmazott fejtes körzői a legjobbak. Kapható: **Betegh Pál** könyv-, papír-, író- és rajzszerekkereskedésében Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 31. sz. a.

Kiadja: Betegh Pál újságkiadó intézete.

Kiadó, esetleg eladó a Csere-utcában a 7 b. számú ház. Értekezni lehet Pakot Lászlónál

Tagok figyelmébe.

Csemege szőlő kosarakban és kigkint is kapható a helybeli fogyasztási és értékesítő szövetkezetben ugyszintén mindennemű csemege áruk Déli gyümölcsök, sajtok, halak stb. mindig friss hengeralmi lisztek és tisztán kezelt fűszerárak, szagmentes petróleum legolesőbb napi árukban.

Cserefaeladás Aszékelybethlenfalvi erdőn a vasuti állomástól 3 kilométer távolságban 162 szál 25.4 1 centiméter átmérőjű cserefa eladó. Az árfelől értekezhetni Oszváth Miklós tanítónál Zetelakán.

Egy kb. 20 HP Lokomobil jó használható állapotban azonnali megvételre kerestetik. Ajánlatok a Libáni Faipar R.-T. Gőzfűrészkészítő ségéhez Gyergyólibántelegre intézendők.

A MAGYAR GAZDÁK ÉRTEKESÍTŐ SZÖVETKEZETE

előnyös árak mellett ajánlja a magyar királyi szőlőtelepeken termelt és a magyar királyi pincemesteri tanfolyam által kezelt

BORAIT

palackokban és hordókban 50 literen felül, melyeknek tisztaságáért szavatol. Ugyszintén likőr és rumokat, melyek palackokban is kaphatók.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle

pemetefü-cukornál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utánzat van,

Egy doboz 60 fillér.

Csak **RÉTHY**-félet fogadjunk el!

BÉLYEGZŐK

megrendelésre mindenféle kivitelben bárhova a legpontosabban szállítatnak **Betegh Pál** könyv-, papír-, író, rajz- és zenemű kereskedéséből Székelyudvarhelyt.

290—908. tkvi szám.

Hirdetmény.

Falkaslaka község erdő és legelő arányosítása folytán szükségessé vált telekkönyvi átalakítás és azzal kapcsolatos telekkönyvi helyesbítési ügyben az 1892. évi 29. t. c. értelmében a tényleges birtoklás tulajdonjogának telekkönyvi bejegyzésébe való bejegyzése és a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztéig.

Ez azzal a felhívással tétetik közlé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t. c. 15. és 17. §-ai alapján ide értve a §-oknak az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-okban és az 1891. évi 16. t. c. 15. §-a. pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. évi 38. t. c. 7. §-a, és az 1891. évi 16. t. c. 15. § b. pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi 29. t. c. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutathatják e végből törlési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1908. augusztus hó 1. napjáig bezárólag alólirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ha az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset, annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, kik az 1886. évi 29. t. c. 16. és 18. §-ainak értelmében ideértve az utóbbi §-ának az 1889. évi 38. t. c. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulajdonjoguk bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis 1908. évi augusztus hó 1. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvankönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik, ideértve azokat is, kik a tulajdonjog arányainak az 1889. évi 38. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1908. augusztus hó 1. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulása után az említett bejegyzéseket pedig csakis a törvény rendelkezés útján és csak időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személynek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek a felek, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmint egyszerű másolatokat is csatolnak, vagy ilyenek pótlólag benyujtanak az eredetiek a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Székelyudvarhely, 1908. jan. 11
GRAFFIUS, kir. trvszéki egyesbíró.

BOR!

Fernengel Gyula székelyudvarhelyi bornagykereskedőnél

a legjobb minőségben, nagy választékban és legelőnyösebb árak mellett nagyban és kicsinyben kapható.

Most jelent meg

Székelyek naptára.

Gazdagcikksorozatokkal. Szenzációs tartalommal. Pontos és nagyszerűen csoportosított vásárjegyzékkel. Kizárólag székely tárgyú dolgozatok: a székely ipar, gazdaság, erdő, népviselet- és kiállításról stb. szólnak. Sok és szép képek! Ára 60 fillér. Már kapható **Betegh Pál** könyvkereskedésében Székelyudvarhelyt, Kossuth utca 31. sz.

HÖLGYEIM!

Csak egyszer, próbaképpen rendeljék meg a csodálatos szépségű szert, a dr. Biró-féle **HAVASI GYOPÁR-CRÉMET**, és meg fognak róla győződni, hogy ezen csodaszer azonnal eltávolít szepit, májfoltot, mindenféle tisztálanságot az arcról és a bőrnek gyönyörű üdéséget, fiataloságot kölcsönöz. Nagy tégely 1 korona, próbatégely 70 fillér.

Vérszegénység, étvágytalanság, idegesség gyógyítására a leghatásosabb készítmény a dr. Biró-féle **TOKAJI CHINA-VASBOR**. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. 1 üveg ára 2 kor. 40 fillér.

„ARANYHARMAT.”

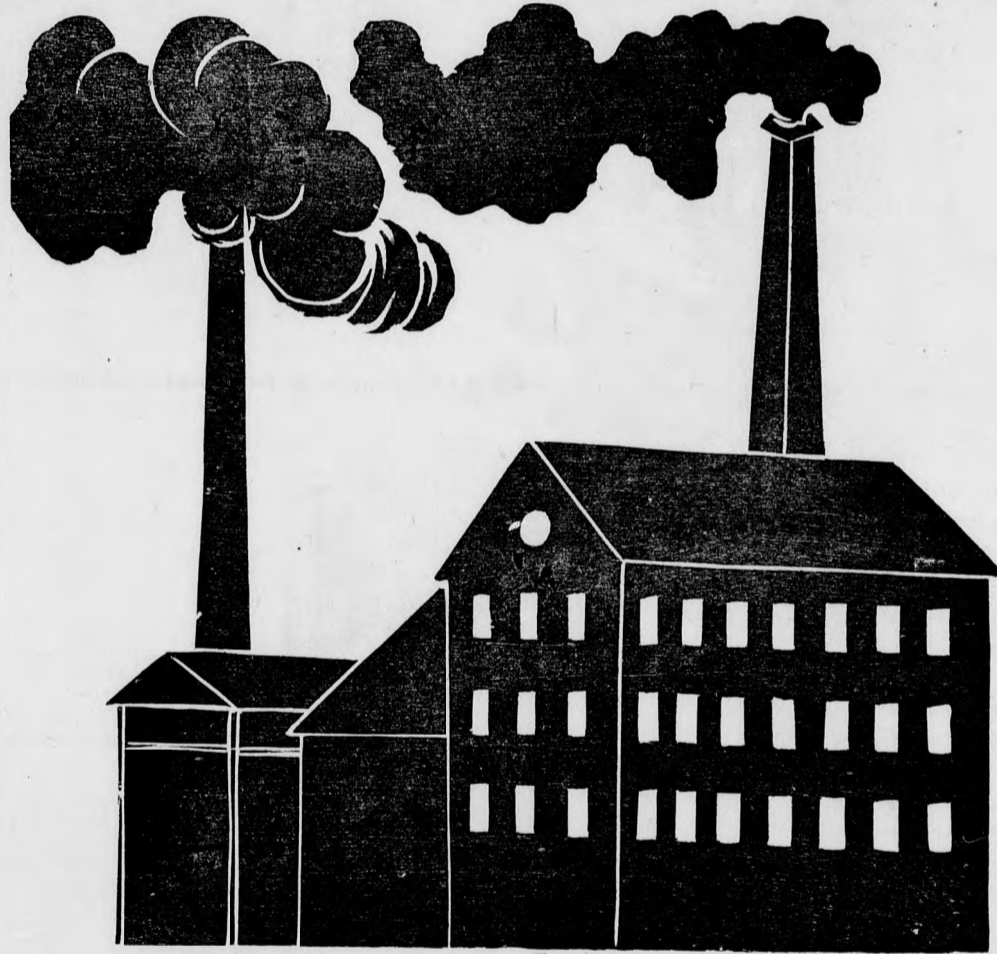
A legdivatosabb hajszínt, a szép aranyzóke haját lehet használatá által megszerezni. E szer teljesen ártalmatlan úgy a hajra, mint az általános egészségre. Nem fest! Nem piszkít! Egy üveg ára 3 K. Mindezekből főraktár: **WOLF** gyógyszerész Kézdivásár. Székelyudvarhelyen kapható: **NAGYSOLYMOSI KONCZ ÁRMIN** „Oroszlán” gyógyszerészárban és **SOLYMOSSY**-féle gyógyszerészárban.

Új kocsik

szekerek,

gazdasági felszerelések, ekék, eketaligák kaphatók s mindenféle más megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl. **Lakatos Mihály** kovácsmester Székelyudvarhelyt, báró Orbán Balázs utca 7. sz. alatt. Készítményeimert teljes felelősséget vállalok.

Műmalom.

Midőn tudomására hoztam a nagyérdemű közönségnek, hogy telepemen, az állomás szomszédságában egy **MŰMALMOT** építettem s azt már régebben üzembe hoztam; jelen esetben arról kívánom értesíteni a t. fogyasztó közönséget, miután malmom igen kicsinek bizonyult, mivel annyi örölöm voltak, hogy nem bírtam azonnal kielégíteni, sokan kénytelenek voltak várni: ezen a bajon segitettem azáltal, hogy malmomat tetemesen megnagyobbítva, 2 pár kövel és 2 hengerrel stb. még felszerelve, azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy bármilyen nagy számban jövő **örölmet azonnal kitudom elégíteni**. Várni senkinek sem kell, pár perc alatt a hozott gabonát megörölöm. Kukorica és vegyes örölsre külön osztályt rendeztem be.

Képes vagyok ezután malmommal a legszebb s legfinomabb liszteket, asztali darákat stb. készíteni. Kiállom a versenyt az ország bármelyik műmalomával szemben. Így oda jutott vidékünk, hogy nem szükséges messzi vidékről behozott liszteket vásárolja, mivel az itt termelt székely búzát dolgozzuk fel. A közönség kényelmére, malom céljára fogatokat is tartok, hogy a búzát háztól elszállíthassam s a kész liszteket vissza küldhessem **KOCSIMAT A VIDÉKRE** is küldöm. ha több zsák gabona megöröltetéséről van szó, mit kérek elküldés előtt lemászalni. Liszt megrendeléseket vagy örölni való gabonáért kocsimat telephoni vagy levelező lapon történő megrendelésre is küldöm.

Felveszek székely fiukat **molnár inasoknak**, kiket a legszakképzettebb molnárokká képezik ki a műmalomban. Két molnár legényt is keresek, kik a vidéken összeszedik a gabonát.

Végül megemlítem, hogy műmalomat megynkben (Parajdon) született **Kendoff Antal** malomépítő mérnök rendezte be, kinek irodája Budapest, VI, Andrássy-ut 38. sz. a. van.

Fábián József.